

შესავალი

ჰოლანდიის დანაშაულის პრევენციის ცენტრი და
საზოგადოებრივი უსაფრთხოება: ბავშვები და მოზარდები
დანაშაულის პრევენციისკენ მიმართულ აქტივობებში

Alfons de Laat on behalf of Ida Haisma, December 14th, 2010
(Kaunas)

ჰოლანდის ყოფილი პრემიერ მინისტრის თვალსაზრისით

უსაფრთხოება ყველას პასუხისმგებლობაა... არა
მხოლოდ ხელისუფლების (მუნიციპალიტეტი,
პოლიცია, იუსტიციის სისტემა), არამედ
საზოგადოებრივი პარტნიორებისაც (სკოლების,
საბინაო ორგანიზაციების, კერძო დაწესებულებების
და თავად მოქალაქეების).

სწორედ ამიტომ, ცენტრალური ხელისუფლება,
მუნიციპალიტეტები და რამდენიმე კერძო
ორგანიზაცია მჭიდროდ თანამშრომლობენ, რათა
შეიმუშაონ დანაშაულის პრევენციის პოლიტიკა.
მათ გადაწყვიტეს დააფუძნონ **დანაშაულის
პრევენციის ცენტრი (დპც).**

დპც ერთი შეზედვით

მიზნები:

დაწმარება დანაშაულის შემცირებისა და საზოგადოებრივი უსაფრთხოებისკენ მიმართული სამთავრობო პროგრამის რეალიზებაში

პრევენციული საშუალებების ეფექტური განხორციელების
‘აუთსორსინგი’

საჯარო და კერძო სექტორის თანამშრომლობის
ხელშეწყობა

დაინტერესებული მხარეები

ძირითადი სუბიექტები

უსაფრთხოებისა და იუსტიციის სამინისტრო

შინაგან საქმეთა და სამეფოს ურთიერთობათა სამინისტრო

ნიდერლანდების მრეწველთა და დამსაქმებელთა კონფედერაცია

მზღვეველთა ასოციაცია

ნიდერლანდების მუნიციპალიტეტების ასოციაცია

მთავარი კონსტაბლების საბჭო

მომხმარებლები

საზოგადოება

მუნიციპალიტეტები

პოლიცია

პროვინციები

პროკურატურა

უნივერსიტეტები

სამინისტროები

სახანძრო დეპარტამენტები

კერძო კვლევითი ცენტრები

სოციელური სამსახურები

სერტიფიცირების სამსახურები

სადაზღვეო კომპანიები

მცირე და საშუალო ბიზნესი

სავაჭრო პალატები

კერძო უშიშროების სექტორი

დაფინანსება

- დპც-ს ძირითადად აფინანსებს შინაგან საქმეთა სამინისტრო და უსაფრთხოებისა და იუსტიციის სამინისტრო
- პროგრამებს და პროექტებს პოლიტიკის შემმუშავებელი სხვადასხვა სუბიექტები განსაზღვრავენ: დპც აღასრულებს პროექტებს რომლებიც თანამშრომლობის სქემებს მოიცავს
- არსებობს ნაციონალური, რეგიონული ან ადგილობრივი პროექტები, რომელშიც მონაწილეობენ საჯარო და სოციალური, ზოგჯერ კი, კერძო პარტნიორები
- აუცილებელია ადგილობრივ გარემოსთან მჭიდრო კავშირი და ადგილობრივი საზოგადოების ჩართულობა: ხშირად ადგილობრივი მუნიციპალიტეტი კოორდინატორის და დირექტორის ფუნქციას ასრულებს

პოლანდის 2010 წლის ტენდენციების აღწერა (1)

პოლანდის 2010 წლის ტენდენციებში ყურადღებას იქცევს რეპრესიასა და პრევენციას შორის არსებული თანაფარდობა.

მკაცრი გაფრთხილება არსებობს დასჯაზე ზედმეტი ყურადღების გამახვილების წინააღმდეგ:

- პოლიტიკოსებისა და სახოგადოების მუდმივი მოთხოვნა დაინერგოს ახალი, არსებული ინსტრუმენტების სანაცვლოდ (იმ ვარაუდით, რომ “ახალი” უკეთესია)
- მკაცრი სასჯელის პოპულარობა პრევენციულ გადაწყვეტასთან შედარებით

ჰოლანდის 2010 წლის ტენდენციების აღწერა (2)

თანაფარდობა:

დასჯა პრევენციის წინააღმდეგ:

- მნიშვნელოვანია ისეთი ინსტრუმენტების გამოყენება, რომლის ეფექტურობა გრძელვადიან პერსპექტივაში დადასტურებულია
- ეფექტური მიდგომების არასაკმარისად გამოყენება, საჭიროა ყურადღების მეტად გამახვილება
- ინციდენტის მართვა – გრძელვადიანი გადაწყვეტა
- ნაადრევმა ჩარევამ შესაძლოა უარყოფითი შედეგი იქონიოს

მოზარდთა მზრუნველობის ორგანიზაცია

- ჰოლანდიაში მოზარდთა დანაშაულებასთან დაკავშირებულ პოლიტიკას შეიმუშავებს და კოორდინაციას უწევს ძირითადად უსაფრთხოებისა და იუსტიციის სამინისტრო და სოციუზრუნველყოფისა და ჯანდაცვის სამინისტრო.
მნიშვნელოვანი თანხები გამოიყოფა სკოლების, მოზარდთა ცენტრების, არასრულწლოვანთა თავისუფლების აღკვეთის დაწესებულებების პროგრამებისა და პროექტების და სხვადასხვა პრევენციული პროგრამებისთვის
- რეგიონულ და ადგილობრივ დონეზე პროგრამებსა და პროექტებს ახორციელებს პროფესიონალების დაკომპლექტებული სამთავრობო დაწესებულებები, სკოლები ან/და სოციალური დაცვის სისტემა. ძირითადად საჯარო დაფინანსებით

პოლიციის, სოციალური დაცვის და მუნიციპალიტეტის როლი მოზარდთა დანაშაულის პრევენციის პროგრამებში

- მოზარდთა დანაშაულის პრევენციის ყველა პროექტისთვის
არსებითია პოლიციისა და სოციალური მუშაკების გამოცდილება
- წარმატებისთვის აუცილებელია მოზარდებთან დაკავშირებული
საკითხებისა და ადგილობრივი გარემოს პროფესიული ცოდნა,
ისევე, როგორც ნდობის მოპოვება
- საჭიროა მუნიციპალიტეტების მიერ ადგილობრივი პრევენციული
ღონისძიებების კოორდინირება და მხარდაჭერა, რათა
მაქსიმალურად იქნეს გამოყენებული მოზარდებთან დაკავშირებით
საყურადღებო საკითხების ცოდნა და შესაბამისი გამოცდილება

ცოდნის გაზიარება

- ცოდნის კოორდინირება უნდა ხდებოდეს გარკვეულ (სასურველია ეროვნულ) დონეზე, ისე, რომ შესაძლებელი იყოს კარგი პრაქტიკის გადაღება სხვა ადგილებზე
- თანხების კოორდინირება ერთი დაწესებულების მიერ, რომელსაც ანდობენ ისეთი პროექტის განხორციელებას, რომელშიც ბევრი სუბიექტი მონაწილეობს
- პარტნიორების მიერ ისეთი პროექტის არსის, მიზნებისა და შედეგების განსაზღვრა პროექტის დაწყებამდე, რომელსაც რამდენიმე წყარო აფინანსებს
- აუცილებელია ნდობაში ინვესტირება და ინფორმაციის გაზიარება

მტკიცებულებაზე დაფუძნებულ პრაქტიკასთან დაკავშირებული ექსპერიმენტები

ჰოლანდიური ჰაინ როეტოფ-ის ჯილდო (იხილეთ აგრეთვე
დანაშაულის პრევენციის ევროპული (EUCPN) ჯილდო)
და ცოდნის გაზიარების პრაქტიკა

‘ცოდნა ქმედებიდან უნდა მომდინარეობდეს; შეუძლებელია
წარმოიდგინო გაძოცდა, რომელიც არ არის წარმოსახვითი, გარდა
სასამართლოსმიერისა’’

სოფოკლე

პროექტების კრიტიკულების დანაშაულის პრევენციის ევროპული ჯილდოსთვის/ დანაშაულის პრევენციის თვალსაზრისით ეფექტური პროექტები

- თანამშრომლობა სხვადასხვა საჯარო და (სასურველია) კერძო სექტორის პატნიორებთან: თანაბარ საწყისებზე თანამშრომლობის დასაბუთება, ინფორმაციის გაცვლის ეფექტური მექანიზმი: ერთ-ერთი პარტნიორის მკაფიო მაკონრდინირებელი როლი (სასურველია მუნიციპალიტეტი, რომელიც უზრუნველყოფს სოციალურ დაცვას, პოლიციისა და სხვათა ჩართულობა)
- პარტნიორების ჩართულობის დამადასტურებელი მასალები, როგორიცაა შეთანხმებები, მემორანდუმები, ქცევის კოდექსები
- მტკიცებულებაზე დაფუძნებული (შედეგების დამადასტურებელი მტკიცებულება, ვთქვათ მონიტორინგის ან შეფასების სახით)
- მკაფიო შედეგები დანაშაულის შემცირების/ პრევენციის სახით

პრობლემის გადაწყვეტის ეფექტური გზები

ეჭაპები:

- პრობლემის ანალიზი
- დიაგნოსტიკა
- გამოყენებული და ხელთ არსებული საშუალებების ინვენტარიზაცია
- ინსტრუმენტებისა და მეთოდების, მათ შორის დაფინანსების თანმიმდევრული არჩევანი
- კოორდინატორის დანიშვნა და სავარაუდო პარტნიორების განსაზღვრა
- შესაბამისი პარტნიორების მიერ მონაწილეობის მიღების დადასტურება

პუგ კატერინზე და უტრიხტის სადგურის მიმდებარე
ტერიტორიაზე უსაფრთხოებისა და სიცოცხლის ხარისხის
გაუმჯობესებისკენ მიმართული ღონისძიებები

“ადგილების შეცვლა უფრო ადვილია ვიდრე ადამიანების”

პრობლემა სავაჭრო ცენტრში

- ნარკოლოგიური და ალკოჰოლური დამოკიდებულების
მქონე პირთა დიდი ჯგუფები მრავალ სხვადასხვა
ადგილზე
- ძარცვა, ქურდობა, ქურდობა მაღაზიებში
- მაღაზიების, კიბეების, ვიზუალური და ა.შ. დაზიანება
/განადგურება
- თავდასხმები ადამიანებზე

პარტნიორები და შედეგები

- პოლიცია, სოცუზრუნველყოფა, მუნიციპალიტეტი, მაღაზიათა მესაკუთრეები, უსაფრთხოების კომპანიები, სკოლები, საავადმყოფოები, დამოკიდებულების მკურნალობის ცენტრები
- მუნიციპალიტეტი, როგორც ძლიერი კოორდინატორი და ინიციატორი. მუნიციპალიტეტის, ისევე, როგორც სხვა პარტნიორების და უსაფრთხოებისა და ოუსტიციის, აგრეთვე ჯანდაცვისა და სოციალური უზრუნველყოფის სამინისტროების დაფინანსება
- **მიდგომა:** სიტუაციური პრევენცია (გამოცდილი მეთოდი), საჯარო და კერძო სექტორის თანამშრომლობა (მემორანდუმი), გრძელვადიანი (4-10 წელი), სათანადო დაცვა ტექნიკური (ვიდეოთვალი) და სოციალური ღონისძიებების (მზრუნველობისა და თავშესაფრის უზრუნველყოფა) გამოყენებით
- **შედეგები:** 30-35%-ით ნაკლები დანაშაული და მსგავსი პრობლემა

ქალაქის ქვეითები როტერდამში (Hein Roethof 2006)
სამეზობლოს მიერ ბოლნისის კონტროლი (Hein Roethof
2007)

‘მესამე პირთა მიერ წესრიგის დაცვა’

ბოლნისის სამეზობლოში არსებული პრობლემები

- რთული წერტილები: არეულობის გამომწვევი
ახალგაზრდობა
- ირევიან ნარკოტიკული და ალკოჰოლური
დამოკიდებულების მქონე პირები
- პარასკეობით და კვირის ბოლოს: ღამის არეულობა,
ძალადობა

პარტნიორები და შედეგები

- მუნიციპალიტეტები, პოლიცია, სოცუზრუნველყოფა, კარგად მომზადებული საჯარო მოხელეები, მაცხოვრებლები, მოზარდები, მშობლები, სკოლები
- კოორდინაცია პოლიციის მიერ (არასრულწლოვანთა საქმეების ინსპექტორი) მუნიციპალიტეტთან და სოცუზრუნველყოფასთან მჭიდრო თანამშრომლობით
- მიღება: 4 წლიანი პროექტი, მოქალაქეთა თანამშრომლობა (ქცევის კოდექსი), საზოგადოებრივი წესრიგის დაცვა მესამე პირთა მიერ, პრობლემაზე ორიენტირებული პოლიციური მიღება, ცხელ წერტილებზე დაკვირვება /თვალთვალი, თავად მოზარდთა ჩართვა
- შედეგები: საზოგადოების მიერ უსაფრთხოების შეგრძნების მატება და დანაშაულისა და მსგავსი არეულობის შემცირება

პროექტი Doelgericht (მიზანმიმართული) (Hein Roethof 2009)

Den Bosch-ში არეულობის გამომწვევ მოზარდთა პრობლემა

- მოზარდები, რომლებიც არ დადიან სკოლაში: სკოლიდან გარიცხული მოზარდები
- არეულობის გამომწვევი მოზარდები, ზოგჯერ მუქარა
- დამოკიდებულების მქონე ახალგაზრდები
- მოზარდთა უმუშევრობა

პარტნიორები და შედეგები

- პოლიცია, მუნიციპალიტეტი, იუსტიცია, სპორტული ასოციაციები, სკოლები, სოცუზრუნველყოფა
- კოორდინაცია სოცუზრუნველყოფის დაწესებულების მიერ მუნიციპალიტეტთან ერთად (მუნიციპალიტეტის დეპარტამენტი) და პოლიციის არასრულწლოვანთა საქმეთა ისპექტორი
- **მიდგომა:** 4-6 წლიანი პროექტი, სისხლისსამართლის გამოძიება, პრევენცია, რეციდივი, ტრენინგი სოციალურ უნარებში, შემეცნებითი, ქცევითი თერაპია, იმ თანატოლთა ჯგუფების ჩართვა, ვინც წარმატებით დააღწია თავი საკუთარ “უწინდელ” მდგომარეობას, დახმარება დასაქმების სფეროში, აღმზრდელობითი პროგრამა.
- **შედეგები:** 12-დან 60%-მდე გაუმჯობესება

ორგანიზებული დანაშაულის შემთხვევაში (მაგ.: მოწარდთა ბანდები) გამოსაყენებელი ადმინისტრაციული მიღვოძა

პრევენცია უფრო სასურველია, ვიდრე დევნის განხორციელება

სისხლის სამართალი სისხლისსამართლებრივი დევნის
განსახორციელებლად უფრო გამოდგება, ვიდრე პრევენციისთვის

შესაძლებელია ადმინისტრაციული სამართლის გამოყენებით
მოვშალოთ ის სამართლებრივი ჩარჩო, რაც კრიმინალებს
სჭირდებათ თავიანთი დანაშაულებრივი საქმიანობის
განსახორციელებლად.

ადმინისტრაციებს შეუძლიათ გამოიყენონ თავიანთი ადმინისტრაციული ძალაუფლებაც

რეაგირება მოახდინეთ ორგანიზებული დანაშაულის უკანონო ქმედებებზე
(მაგ.: ადმინისტრაციული სანქციების გამოყენებით);

მოახდინეთ ‘უკანონო’ ორგანიზებული დანაშაულებრივი ჯგუფის
საქმიანობის პრევენცია ადმინისტრაციული ინსტრუმენტების გამოყენებით
ორგანიზებული დანაშაულის შესაძლებლობების შემცირებით
(ტერიტორიის განახლება /გაშენება, რეგისტრაციის ვალდებულება,
ნებართვები, ...)

მოახდინეთ ორგანიზებული დანაშაულლებრივი ჯგუფების კანონიერ
ქმედებებში მონაწილეობის პრევენცია (მაგ.: ნებართვებზე განაცხადების
შემოწმებით, საჯარო ტენდერებში მონაწილეობის მიღებაზე უარით, ...)

ძირითადი არსი

- მოზარდთა დანაშაულის პრევენციის მკაფიო, გრძელვადიანი პოლიტიკა განსაზღვრული მიზნებით ეროვნულ, რეგიონულ და ადგილობრივ დონეზე აუცილებელი ჩარჩოა ყველა იმ სუბიექტისთვის, ვინც მის ფარგლებში მოქმედებს.
- პროგრამების (მინ. 4 წელი) და მის ფარგლებში კონკრეტული მიზნების მქონე პროექტების (სულ მცირე 4 წლიანი) ფორმულირება
- ერთ-ერთ ორგანიზაციას დააკისრეთ პროექტის კოორდინაცია და განსაზღვრეთ საბოლოო მიზნები, შესაბამისი სუბიექტის მკაფიო მონაწილეობით
- დაფინანსება ეროვნული, რეგიონული და ადგილობრივი საჯარო პარტნიორების მიერ, შესაძლო დანამატი – სხვა პარტნიორების მიერ
- მიყევით ეტაპობრივად: შეარჩიეთ სწორი/ყველაზე ეფექტური ჩარევა: არსებითია პარტნიორობა და ინფორმაციის გაცვლა

აგრეთვე ...

- პრევენცია ძალიან ეფექტურია, მაგრამ საჭიროა მოთმინება (მინიმუმ 4 წელი)
- სამართალდამრღვევებთან ინდივიდუალური მუშაობა პროფესიონალების მიერ, მაგრამ, ამავე დროს, კონტაქტი მათ თანატოლებთან (ვისაც ადრე იგივე პრობლემები ჰქონდათ)
- იმ ზომების მიღება, რაც ამცირებს დანაშაულებრივი საქმიანობის შესაძლებლობას, როგორც ჩანს, სასჯელზე ეფექტურია
- წარმოადგინეთ გრძელვადიანი მიმზიდველი ალტერნატივები: განთავსება, მზრუნველობა, განათლება, შინაარსიანი აქტივობები

ვებ-გვერდი: www.ccv.nl

გმადლობთ ყურადღებისთვის

კითხვები?

- E-mail (idha.haisma@hetccv.nl) and/or
- Phone (+31 30 751 6703)

Ida Haisma